

**Jubileumsskrift
med anledning av teaterföreningens 75-års firande med
en teaterfestival 19-21 september 2008**

Teaterbiografen 1923 - 1974

Tiden innan 1933

Simrishamn

Simrishamn gästades av turnerande teatersällskap redan innan teaterföreningen bildades. En del kom på eget bevåg och spelade på dörren. Andra köptes in av teaterföreningens föregångare: **Simrishamns Föreläsningförening**. Denna ordnade nämligen även konserter och teateraftnar, framför allt från Skådebanan.

Teaterlokalen hette *Teaterbiografen* och låg på Allgatan där nuvarande pastorsexpeditionen ligger. Genom decennierna har den stundom även kallats *Simrishamns Teater*, men det är egentligen namnet på bolaget som drev verksamheten från c:a 1930. Teatern byggdes 1923 och inreddes med hjälp av teaterdirektören Oscar Winge som året innan byggt om Hippodromen i Malmö till teater. Ägare och initiativtagare var konditorägaren Anna Sjöstrand.

Våren 1933 var kanske typisk:

Markurells i Wadköping gavs i januari för glest besatt salong. Hjalmar Bergmans drama sattes upp av Skådebanan som då även producerade teater, inte bara förmedlade biljetter. En föregångare till Riksteatern!

Ett litet kringresande teatersällskap spelade under februari en samhällstillvänt drama om sex innan äktenskapet och preventivmedel. Sparsam dekor, duktig ensemble och liten publik, rapporterar pressen.

Sverige

De turnerande teatersällskapen förde en tynande tillvaro under 1920-talet. Den ekonomiska depressionen och Kreuger-kraschens nådastöt utlöste en lång rad konkurser och nedläggningar av privata teatersällskap.

Även Dramaten hade problem. Riksdagen diskuterade nedskärningar och omorganisation - ett förslag var att ge Dramaten uppdrag att även turnera i landsorten.

I januari 1933 ger den ansvarige ministern, Arthur Engberg, i uppdrag att utreda hur man ska kunna skapa dels en organisation som kan få ut Dramaten m.fl. på turné, dels en publikorganisation på respektive ort.

1933

Föreningen bildas

Statens utredning jobbade snabbt. Redan under sommaren har ett kansli, Centralbyrån, bildats som ska utforma Riksteaterns Publikorganisation och i början av augusti går TT ut med telegram om att lokala publikföreningar ska bildas.

Till Simrishamn reser Centralbyråns kamrer, Ivan Ohlson, för att berätta om de nya möjligheterna. En orsak till att Simrishamn ansågs lämpat att starta en lokalavdelning var föredragsföreningens tidigare arbete och upparbetade kontakter med Skådebanan.

20 augusti bildas en interimstyrelse bestående av Gösta Ehrnberg (läderfabrikör), John Bengtsson (bibliotekarie och folkskolelärare), Oskar Kampf (bagare från ABF), August Mårtensson (fiskhandlare från NTO), John Osterman (redaktör Cimbrishamnsbladet), Lisa Ismark (teaterintresserad) och Lizzy Ekman (teaterintresserad).

Tisdagen 19 september bildas slutligen en lokalavdelning till Riksteaterns publikorganisationen i Simrishamn med följande styrelse:

John Bengtsson, ordförande och kassör (bibliotekarie och folkskolelärare)

Oskar Kampf, sekreterare, ABF (bagare)

John Osterman, föreläsningsföreningen (redaktör Cimbrishamnsbladet)

Gösta Ehrnberg, teaterbiografens styrelse (läderfabrikör)

Lizzy Ekman, teaterintresserad

Elsa Thulin, suppleant

Sture Hemberg, suppleant (ingeniör)

A Ismark, suppleant (landsfiskal)

N Pehrsson (stationsskrivare), N Rosenquist (köpman) och CA Winqvist (köpman), revisorer

Medlemsförmånen är rejäl: för medlemsavgift à 3 kr per år får man inte mindre än 1,25 kr rabatt per biljett (3 kr motsvarar c:a 85 kr i 2008 års penningvärde). Dessutom får man köpa minst 2 biljetter per föreställning och 40% av platserna är reserverade åt medlemmarna. Subventionen är möjlig genom att minister Engberg har garanterat statens lotterimedel för att täcka bortfallet åt de turnerande teatrarna. (?... viss reservation att vi missuppfattat).

Denna subvention orsakar senare teaterdebatt i Sverige.

Redan den 2 oktober ges det första arrangemanget: **En fågel i handen** av engelsmannen John Drinkwater. Komedin sätts upp av Dramaten i regi av Rune Carlsten och rollerna sågs Olof Winnerstrand, Hilda Borgström, Karin Molander, Carl Backlund, Torsten Winge och Gösta Cederlund.

Pressen rapporterar om en fullsatt salong:

”Med blommor och applåder visade publiken sin tacksamhet.

Ett så fullödigt samspel ha vi aldrig sett på vår teater och vi äro dramatiska teatern tack-samma för att den sänt hit en så fullödig ensemble.

Det är med glädje vi vänta på att få se den åter.”

Ytterligare två produktioner skulle ha kommit till staden under hösten men de tycks inte blivit av. Åtminstone skriver Osterman intet i Cimbrishamnsbladet. Den ena var från Dramaten och orsaken var gissningvis att en skådespelare skadade sig och ersättningsproduktionens

turné inte passerade Simrishamn. Den andra skulle ha varit *Mäster Olof* med Helsingborgs Stadsteater.

Riksteaterns Publikorganisation bildas

John Osterman representerar Simrishamn vid konferensen i Stockholm den 21 januari då Riksteaterns Publikorganisation konstituerar sig. En viktig diskussion handlade om hur man ska nå den breda publiken. Buden var många: genom låga biljettpriser, kortare föreställningar, pjäsvalet, mindre överklassmanér i salongen med enklare klädesvanor.

I Dagens Nyheter uttalar sig simrishamnaren Osterman att han är skeptisk till att vinna arbetarklassen till teatersalongen men angående enklare klädesvanor säger han: ”Det finns dock en stor publik som hittills uppehållit teaterintresset och som skulle stötas bort om folk kom i sura överrockar och behöll hatten på under föreställningen”.

Första säsongen 1934

Första hela säsongen, 1934, ordnades åtta föreställningar i vår stad, varav endast två kom via Riksteatern.

Trötte Teodor, lustspel av Neal och Ferner med Martin Sterners kompani spelas i februari.

Syndaflo-den av Henning Berger med Helsingborgs Stadsteater spelades i april. Modern samhällsskildring av USA - publiken applåderar ovationsartat skådespelaren Märta Dorff, rapporterar redaktör John Osterman på Cimbrishamnsbladet.

Vi Hallams av Rose Francken med Blancheteatern gästade endast fem dagar senare. Den var vårens enda produktion utsänd via Riksteatern. Komedin spelas bl.a. av storheter som Ester Roeck Hansen, Mimi Pollak och Holger Löwenadler. Underhållande men inte djupsinnigt inför en märkligt nog inte full salong, skriver Osterman i Cimbrishamnsbladet.

Föga anade han att denna produktion skulle orsaka häftig teaterdebatt i Sverige. Blanche-teaterns ägare Harry Roeck Hansen var nämligen motståndare till Riksteatern och skrädde inte orden i massmedia om att han ansåg att medlemsrabatten gjorde turnén olönsam och bara gynnade den etablerade publiken. Att turnén krockade med Helsingborgs *Syndaflo-*den bidrog säkert till Roeck Hansens besvikelse.

Andra motståndare till Riksteateridén i press och bland privatteatrarna gick till angrepp och uppvaktade den pågående utredningen om hur Riksteatern skulle organiseras efter försöksperioden 1933-34.

OBS! Nymålat, ett lustspel av Fauchois med Helsingborgs Stadsteater ges i september för halvfull salong.

18 år av van Druten med Oscarsteatern och John W Brunius ges i mitten av oktober, turnélagd av Riksteatern.

Bröllopsnatt med Nils Ekstams teater ges inför ganska fulltalig publik 21 nov.

Othello med Helsingborgs Stadsteater i regi av Vendbladth ges en vecka senare. ”publiken kunde varit fulltaligare...”

Blå lyktan, operett med Hippodromteatern. "inte så fulltalig som önskat".

Föreningen får stöd av staden

I oktober 1934 skriver Osterman i Cimrishamnsbladet, att föreningen har ekonomiska bekymmer då många av de 107 medlemmarna inte förnyat medlemskapet. Han befarar att det inte finns möjlighet för en publikförening i vår stad om inte simrishamnarna visar större intresse.

Hur föreningens ekonomi såg ut vet vi inte.

Sponsrade av Gösta Ernberg, ägare av läderfabriken som dominerade stadens näringsliv? Gösta var "traktens främste konstmecenat" skriver författaren Tomas Löfström, och hans hustru Greta var textilkonstnär.

Och Anna Sjöstrand som hade konditoriet? Historikern Inge Löfström berättar för oss att Anna var drivande och antagligen också sponsor för teaterföreningen under dess tidiga år. Att förköpet av biljetter skedde hos Sjöstrands konditori, vet vi genom annonserna i Cimrishamnsbladet.

Av Sveriges 75 publikorganisationer var det bara 14 som hade stöd av sina kommuner. Simrishamn var en av dem! 500 kr fick föreningen i bidrag för säsongen 1938-39 och det var lika mycket som den andra kommunstödda föreningen i Skåne, nämligen Lund.

1940-50-talen

Föreningen byter namn 1948 till **Simrishamn Teaterförening** i samband med omorganisation på riksplanet.

Teaterlokalen är densamma, **Teaterbiografen**. En ny biograf finns sedan julen 1938, **Grand**, men där kan man inte spela teater.

Hur verksamheten artade sig vet vi inte men anar att den inte var stabil. Vid nedslag i Ystads Allehanda vid två år (1948, 1957) hittar vi inte några spår av föreställningar i föreningens regi. Däremot gästas staden i början av 1948 av flertal nyårsrevyer. I december kommer en trollerikonstnär på besök. Det är allt.

Vid ett annat "stickprov" våren 1957 hittar vi fortfarande inga arrangemang av föreningen.

Däremot har **Gröstorpsrevyn** och **Tommarpsrevyn** börjat sin bana och har sällskap av Kristianstads Amatörerna, Unglottarevy och så kommer 91:an och Åsa-Nisse till Gislövs Stjärna.

Ett trevligt sånglustspel,

betitlat "En sjöman går i land", framfördes på fredagskvällen på Simrishamns teater av Elis Engströms teatersällskap. Ensemblen har aldrig tidigare gästat Simrishamn, och denna publikens obekantskap med sällskapet torde väl förklara den ringa anslutningen till föreställningen, Stycket, skrivet av Alf Röd, var visserligen ingen märkvärdighet, men det hade nätta och trevliga sånginslag av sjömanstrallar och visor och spelades med gott humör. Iscensättningen var också värdad liksom den dekorativa inramningen, som dock verkade väl hopträngd på det lilla scenutrymmet.

Grandbiografen

ger i kväll och i morgon repris på den spännande och fängslande krigsfilmen "Revansch i Burma" med Errol Flynn i huvudrollen.

"Vinterskämt" i Brantevik

När årets branteviksrevy på söndag spelas upp på Hoppets lokal bjuds publiken, som vanligt när branteviksamatörerna agerar, på ett par timmars uppsuppen och skämtsam underhållning i form av sång, musik och spex. I år har man, som framgår av rubriken gett revyn namnet "Vinterskämt", och detta får väl helt anses svara med de intentioner man på ansvarigt håll utger revyn för.

Revyppöppa själv — för vilken gång i ordning är inte lätt att säga — är naturligtvis Axel Westerberg o-

kring sig har han hela de senaste årens revyvägning, vilket betyder att på svärdesidan finns såväl Percy Månsson som Kjell Nilsson samt på spinnesidan den söta och välsjungande trion Marianne Nilsson, Carin Lindström och Majvi Pettersson. Allt borgar alltså för att det minst blir en lika uppskattad branteviksrevy, som tidigare, när denna premiärspelas på söndag med två föreställningar.

På bilden ses det glada revysällskapet.

liksom i fjor Gösta Olsson och bidrar otvivelaktigt till den goda klass som årets revy håller.

I kväll är det kiviksbornas tur att stifta bekantskap med revyn som ges i biograflokalen kl 20 och på söndag spelas den upp i bordtennisstallen i Gyllebo.

Siv står spinrocken — ett av sångnumren i årets revy.

'Skratt-Bomben' - bästa gröstorpsrevyn

Otvivelaktigt kan det nu konstateras att årets gröstorpsrevy — som man döpt till Skrätt-Bomben — torde bli en än större framgång än fjorårets. Efter två föreställningar har en ensemble blivit "vara i Måderna". Premiären på hemmaplan gick ju för fullt ut sålout och det var också så gott som fullt ut vid den andra föreställningen i NTO-lokalen i Roskensöla. Vid det tillfället hade visserligen en av revyrens två primadonnor, Barbro Olsson råkat ut för "indosen" men ersattes på ett skickligt sätt av sjöbotens Mona Johansson.

I stort är det annars samma gäng som varit publikens de senaste åren. Men två nya är med, Bo Osterlind,

som har ett par förträffliga nummer, och Elsa Rosberg, som i "Hoppla hej på dej Knottberg" och "Jag skrättar ihjäl mej" gör ett par bra rollprestationer, i den senare tillsammans med Göte Nygren och Kjell Osterlind. Den sistnämnda har en av sina festliga roller i "Pontus känner sig hemma" och i "Vi har den äran" tillsammans med Elsa Rosberg.

I den spexiga stilen går också som vanligt Egon Henriksson och Ann-Mari Olsson. Göte Nygren gör en fin rollprestation i "Jag skrättar ihjäl mej" och har också på sin repertoar några utmärkta sångnummer, såväl solo som tillsammans med revyrens primadonnor, Barbro Olsson och Siv Erlendsson. I orkesterledet sitter

1962

Föreningen går i ide

Våren 1960 ges de två operetterna **Röda rosor** och **Markisinnan** på Teaterbiografen.

När ordföranden i teaterföreningen, stadskamrer Gösta Kristén, i januari 1962 presenterar säsongens föreställningar säger han att de måste ges för fulla salonger annars är det inte möjligt att driva föreningen vidare.

My Fair Lady med Riksteatern ges 21 januari inför en fullsatt salong. Ivo Cramér är regissör och koreograf och i ensemblen finns Ruth Kasdan, Claes Thelander, Nisse Ericson, Nisse Jacobsson, Sven-Erik Mårdstam, Ingrid Arnoldsson samt Marrit Ohlsson.

Älskling, jag ger mig, Mark Reeds underhållningskomedi, ges 7 mars. Om publiktillströmningen sägs inget i Ystads Allehandas lilla notis. Men vi kan ana...

Under hösten nämns inga föreställningar i pressen men den 20 november meddelar Ystads Allehanda att **teaterföreningen ska upphöra!**

Skälen som ordförande Kristén anger är:

- vikande publikintresse
- konkurrensen från TV

Ingen teater i Simrishamn

Teaterföreningen i Simrishamn skall upphöra, vilket betyder att det i fortsättningen inte ges någon chans för simrishamnarna att se teater på hemmaplan. Det dystra beskedet lämnas av teaterföreningens ordf., stadskamrer Gösta Kristén, och som skäl anges det vikan- de teaterintresset i staden och där- av följande svårigheter att på ett ekonomiskt godtagbart sätt anordna teaterföreställningar.

I konkurrensen om publiken har TV:n kommit att framstå som sär- skilt besvärande. Man ser teater i TV, och bryr sig inte om att gå på stadens teater när stycken spelas upp där.

Det får utan tvekan betecknas som en tillbakagång för staden att inte längre kunna bedriva teaterverksam- het. Man är ju allmänt överens om det kulturuppbyggande arbete, som en konstnärligt inriktad teaterverk- samhet utför, men som nu inte får någon möjlighet att göra sig gällande i "teaterfria" Simrishamn.

YSTADS ALLEHANDA lördagen den 20 januari 1962

Nils Jacobsson, Ruth Kasdan och Claes Thelander i "My Fair Lady"

Fullsatt på "Ladyn" annars ingen teater i Simrishamn

På onsdag ges tillfälle att uppleva "My fair Lady" i Simrishamn. Det är Riksteatern som gästar med denna strålande operett som blivit så älskad att man ser den om och om igen.

Två välkända stjärnor, Ruth Kasdan och Claes Thelander, toppar rollistan som Eliza och professor Higgins. Sopåkaren Doolittle spelas av Nisse Ericson, Pickering av Nils Jacobsson, Elizas beundrare Freddy av Sven-Erik Mårdstam, Mrs Pearce av Marrit Ohlsson och Mrs Higgins av Ingrid Arnoldsson. Ensemblen upptar 40 personer.

För regi och koreografi svarar Ivo Cramér. Dekoren är signerad av Torolf G Engström och kostymerna av Alvar Granström. Dirigent är Fred Thunes.

Som bekant bygger My fair Lady på Bernard Shaws kvicka komedi Pygmalion. Mannen som försett Ladyn med den numera över hela världen välkända musiken heter Frederick Loewe, amerikan liksom textförfattaren Alan Jay Lerner. Här i landet ges Ladyn i Gösta Rybrants översättning. Biljettförsäljning äger rum i Teaterns kassa för medlemmar på måndagen kl 17-18, för övriga tisdag kl 17-18, samt speldagen kl 19-20.

Teaterföreningens ordf. stadskamrer Gösta Kristén omtalar bl a att det fortfarande finns möjlighet att lösa medlemskort i teaterföreningen, vilket också framgått av annons. Medlem har bl a förmånen att få köpa biljett före övriga och är därmed garanterad biljett till "My fair Lady", som på turnén genom Sverige

hittills gått inför fullsatta salonger, vilket hr Kristén hoppas skall bli fallet även i Simrishamn. För att det skall finnas någon möjlighet att driva teaterverksamheten måste det vara i det närmaste fulltalig publik varje gång.

Hr Kristén hoppas att alla teaterintresserade skall sluta upp vid de föreställningar som ges ty i annat fall får nog styrelsen ta under övervägande frågan om verksamhetens eventuella nedläggande. Kostnaderna för engagerandet av de förmåliga ensembler, som har att svara för teatertrivseln i Simrishamn, har av kända skäl stigit för varje år och är nu högre än någonsin. Därför kan ökade besökskaror ge oss möjlighet att fortsätta verksamheten. Man är väl allmänt överens om det kulturuppbyggande arbete en konstnärligt inriktad teaterverksamhet utför. Dessutom finns väl för var och en ett behov av att kasta loss från vardagen och för några timmar bli delaktig i det fantasins äventyr som teater bjuder. Men man går också på teatern för att det är festligt med en massa människor i en teatersalong, för att teatern är en mötesplats i ett samhälles liv. Det är uppiggande att komma ut en kväll, se och träffa andra människor och framför allt människor med samma intresse: Teater. Teater är något anorlunda, något som bryter vardagens slentrian.

Sorti!

Intressant är att när vi har frågat gamla simrishamnare som var 25-35 år vid nedläggningen, så är det ingen som minns att det fanns en teaterförening. Kan det varit så att föreningens egna val av program, undergrävde dess livskraft?

Omvärlden

Under 1950-talet växer välståndet alltmer, bilen och TV gör sin entré i vardagen, Elvis och en annan slags ungdomskultur tar plats vartefter 40-talisterna växer upp. Biografbranschen krisar då publiken sätter sig framför teven, men svarar med nya tekniska innovationer

som bredfilmen Cinemascope, ljud mm.

Inom teatern börjar nyheter gro i västvärlden. De franska absurdisterna Ionesco, Beckett, Genet och Arrabal, "de arga unga männen" från England Osborne, Wesker och Pinter, miamaren Marceau, Piccolo Teatro, Pekingoperan, Theatre Workshop, moderna dansen med bl.a. Merce Cunningham.

I Sverige var privatteatrarna livaktiga och många (Kammarteatern, Intiman, Vasan m.fl.) blandade musikalerna och komedier med seriösare dramatik. I Stockholm startas fler "källarteatrar" som tar upp de nya dramatikererna och teaterformerna (Teatern i Gamla Stan, Munkbroteatern, Marsyateatern och 1964 Pistolteatern). På Malmö Stadsteater skapar Ingmar Bergman teaterhistoria under sin tid som konstnärlig ledare innan han 1962 blir chef för Dramaten. Birgit Cullberg startar sitt danskompani 1960.

Den minskade publiken i biosalongerna märks även för bl.a. privatteatern. Efter en statlig utredning beslutas att de får statligt stöd i form av köpta biljetter som distribueras gratis genom olika kanaler, bl.a. kommunerna. På så vis engageras storstädernas kommuner i publikarbetet.

På Riksteaterns kongress 1963 dryftas problemen då det konstateras att operetterna alltmer dominerar föreningarnas program. En grupp föreningar förespråkar nyare, samhällsanknuten dramatik ("absurdistisk teater") medan andra säger sig tvungna att satsa på "säkra kort".

Alltid steget före med
PHILIPS TV
Nu med UHF för program 2

FESTIVAL PHILIPS CS 2037 A 23"

PHILIPS 23" FESTIVAL
Med UHF för P2 i TV • Golv-TV i absolut toppklass • Låsbara jalousi-dörrar • Framåtriktad högtalare • Helautomatik • Komplet med UHF för P2 i TV. Reflexfritt K-rör • Teak med detaljer i ek eller helt i mahogny.

Pris 1 665 kr, oms ingår

PHILIPS 23" REPORTAGE
Pris med ben 1.395 kr, oms ingår

PHILIPS TRYGGHETS FÖRSÄKRING INGÅR I PRISET

PHILIPS trygghetsförsäkring och vår goda TVx-service ger Er ökad säkerhet vid köp hos

1979

Föreningen startar igen

I slutet av 1970-talet startas Simrishamns Teaterförening på nytt.

En av initiativtagarna är åter igen en bibliotekarie, Bo Risheden, tillika kulturchef. Den 22 januari 1979 samlas c:a 150 personer på Bryggargården i Simrishamn - representanter för 39 olika föreningar, organisationer, kommun och skola. Inbjudna gäster är Bengt Forsberg från Riksteatern och Sven-Olle Kristensson från Riksteaterns skåneavdelning, Skånes Teaterförening.

Interimstyreslen består av:

Bo Risheden, kulturnämnden (sekreterare)

Ola Jönsson, Vuxenskolan (kassör)

Ann-Mari Ekvall, ABF

Maj Wikström, Svenska Kommunalarbetarförbundet

Ingeborg Persson, Simrishamns PRO (ersattes av John Eldh)

Folke Trädgårdh, skolan (ordförande)

Hjördis Brink, Centerpartiets kvinnoförbund S:t Olof

Christer Grankvist, SAP Borrby

Christina Olsson, Unglottorna Hammenhög

Det första arrangemanget bjuds under kvällen: *Skämt & allvar* med **Stig Järrel!**

Under första året tar föreningen även hit **Trollslaget** (Folkoperan. 27 sep, Tommarps bygdegård), **Solera** (Riksteatern. 8 dec, Borrby aula), **Gå i din gärning** (Teatern i Skålmershult. 1 mars, Borrby aula) samt Kroetz **Hur kan du, Meier?** (Bruksteatern. 9 maj, Jonebergs sporthall). Därtill ordnade man två teaterresor till Ystad och Helsingborg.

Teaterlokaler

Teaterföreningen återuppstår ur ett sammanhang.

En enad riksdag hade 1974 slagit fast kulturpolitiska mål att kulturen skulle vara tillgänglig för alla. Länsteatrar etablerades runtom i landet och alltfler fria teatergrupper såg dagens ljus.

Men i Simrishamn fanns inte längre någon teaterlokal. Gamla Teaterbiografen blev med tiden en ganska sjaskig, nedgången och obekväm lokal och lades ned 1974 efter en tynande tid som bio för lättklädda intriger. Grand är enbart lämpad för bio.

Simrishamns kulturnämnd börjar 1978 diskutera att bygga om Grand till en kombinerad biograf och teater. Så de första åren får teaterföreningen istället använda de samlingslokaler som står till buds: aulor och sporthallar i Joneberg och Borrby, bygdegårdar, biblioteket i Simrishamn m.fl. och man ordnar teaterresor till bl.a. Ystad Teater och Köpenhamn. Problemen är stora då urvalet av föreställningar blir starkt begränsat av lokalerna - man får bl.a. ställa in en föreställning i Borrby aula i sista minuten då dekoren inte får plats. Lokalbegränsningarna gör t.o.m. att föreningen inte kan använda hela sitt kommunala verksamhetsbidrag.

Föreningen driver lokalfrågan och efter några år av hårt arbete beslutar kommunen satsa på att låta bygga om Grand till en kombinerad teater och biograf. Men politikerna är inte eniga - en del menar att det är fel att satsa på en lokal som man inte äger utan bara hyr.

Söndagen 22 januari 1984 inviger teaterföreningen den nyrenoverade Grand med **Fröken Julie** av Strindberg med Garderobsteatern inför 202 personer i publiken!

Folkrörelserna och de enskilda medlemmarna

Riksteaterns lokala teaterföreningar bestod sedan 1966 av medlemmar från de olika folkrörelserna. De enskilda teaterintresserade var istället medlemmar i publikföreningar som verkade parallellt. Så även i Simrishamn där en publikförening bildades 18 sep 1986 med 124 medlemmar. Dess första styrelse bestod av Berit Larsson (ordförande), Ulla Pålsson (sekreterare), Bo Ewald (kassör), Karin Sandström (suppl), Marianne Larsson (suppl). Senare under 1990-talet gick den under ett annat namn, nämligen **Scen Österlen** (namnet fick Dag Norgård fick överta 2001 till sin ungdomsverksamhet).

Under 1990-talet förlorade många folkrörelser medlemmar och hade allt svårare att få in nya aktiva till sina styrelser. Att dessutom rekrytera teaterintresserade som representater i teaterföreningarnas styrelser sågs därför ofta som en belastning.

Efter några års diskussioner beslutade Riksteaterns kongress 2001 att omorganisera sig. Istället blir det individuella medlemskapet grunden för alla teaterföreningar, och samtidigt blir föreningarna grunden för Riksteatern. Syftet är att produktionen och distributionen av scenkonst alltmer ska styras av vad teaterföreningarna bestämmer på kongresserna. En tydligare folkrörelse, helt enkelt.

Denna historik baserar sig på den utställning som gjordes till teaterfestivalen 19-21 sep 2008 då teaterföreningen firade sitt 75-årsjubileum. Materialet uppdateras hela tiden vartefter nya fakta kommer fram. Har ni något att bidra med, mejla det gärna till infosimteater.se eller ring (aktuella kontaktuppgifter hittar ni på hemsidan www.simteater.se)

Senast uppdaterad: 081016, Jacob Schmidt